

Відповіді
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-наукової програми
23379 Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад: перська мова і література,
рівень вищої освіти Магістр, спеціальність 035 – Філологія»,
викладені у проєкті Експертного висновку галузевої експертної ради

Висловлюємо щирі вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно подальшого удосконалення ОНП «Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад: перська мова і література». Надані рекомендації слугуватимуть подальшому вдосконаленню ОНП відповідно до визначених у ній цілей. Надаємо коментарі щодо отриманих рекомендацій.

Проект висновку ГЕР	Відповідь КНУТШ
<p>Критерій 1 Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності Критерію 1 Рівень В <u>Рекомендації:</u> Рекомендується уточнити формулювання унікальності освітньої програми з урахуванням місії та стратегії ЗВО, врахувавши при цьому і відповідні уточнення, зроблені в Коментарях Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо звіту експертної групи «Про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми 23379 Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад: перська мова і література, рівень вищої освіти Магістр, спеціальність 035 – Філологія»</p>	<p>Щодо наданих у проєкті висновку ГЕР рекомендацій маємо зазначити так: Унікальність ОП в контексті місії та стратегії ЗВО, викладених у «Стратегічному плані розвитку університету на період 2018-2025 років», полягає в наступному: 1) забезпечується належний рівень викладання іноземних мов, при цьому: крім перської мови як першої східної, пропонується вивчення другої (арабської) східної та третьої (турецької) східної мови для наукових цілей, чого немає в жодному іншому ЗВО України; 2) Дана ОП є науковою, а не професійною, що, з одного боку, відрізняє її від інших ОП з перської мови, які пропонуються в інших ЗВО, зокрема КНЛУ та ЛНУ імені Івана Франка, а з іншого – відповідає стратегії КНУ, сформульованій у п. 4.2. «Інтеграція освіти і досліджень» Стратегічного плану (с. 6). 3) У підготовці фахівців у межах цієї ОП помітну роль відігравали іноземні викладачі, запрошені з Ірану, а також діяльність Центру іраністики, створеного за сприяння Посольства ІРІ в Україні, що відповідає п. 39 напрямку 3. Міжнародне співробітництво Стратегічного плану (с. 8).</p>
<p>Критерій 2 Структура та зміст освітньої програми Рівень відповідності Критерію 2 Рівень В <u>Рекомендації:</u> Рекомендується - до кінця 2022-23 н.р. гаранту та розробникам програми у структурно-логічній схемі (п. 2.2) ОП графічно відобразити логічні зв'язки між ОК у вигляді стрілок; - до початку 2023-24 н.р. НПП кафедр, відповідальних за викладання на ОП, переглянути РПНД усіх ОК, а саме:</p>	<p>Щодо наданих у проєкті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити так: Ми приймаємо такі рекомендації ГЕР: 1) вдосконалити структурно-логічну схему відображення логічних зв'язків між ОК у вигляді стрілок; 2) у формулюваннях мети та завдань ОК, які входять до блоків дисциплін з перської мови і літератури, другої та третьої східних мов, перекладу перської мови, англійської мови та перекладу, чітко визначити рівні розвитку іншомовної компетентності за видами мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, письмі та говорінні) за вимогами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR) (комунікативний підхід); 3) оновити літературу в ОК соціально-гуманітарного та психолого-педагогічного блоків та Програмі комплексного підсумкового іспиту з перської мови, а також</p>

Проект висновку ГЕР	Відповідь КНУТШ
<p>виключити у формулюваннях мети і завдань ОК застарілий “ЗУН” - підхід та конкретно визначити завдання кожного ОК, які практично співвідносяться із ЗК та ФК й спрямовані на досягнення ПРН;</p> <p>- у формулюваннях мети та завдань ОК, які входять до блоків дисциплін з перської мови і літератури, другої східної мови та третьої східної мови, перекладу перської мови, англійської мови та перекладу, чітко визначити рівні розвитку іншомовної компетентності за видами мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, письмі та говорінні) за вимогами Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (CEFR) (комунікативний підхід);</p> <p>- оновити літературу в ОК соціально-гуманітарного та психолого-педагогічного блоків та Програмі комплексного підсумкового іспиту з перської мови, а також привести РПНД ОК17 у відповідність до вимог сучасних керівних документів, виключивши в тексті застаріле поняття “ВНЗ”.</p>	<p>привести РПНД ОК17 у відповідність до вимог сучасних керівних документів, виключивши в тексті застаріле поняття “ВНЗ”.</p> <p>Що стосується рекомендації виключити у формулюваннях мети і завдань ОК застарілий “ЗУН - підхід”, маємо зауважити таке: при розробці ОП ми керувалися Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого магістерського рівня, в якому в Таблиці 1 <i>Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК</i> (с. 15) вказано, що кожна компетентність забезпечується відповідними знаннями і уміннями, які здобуваються магістрантами.</p> <p>При розробці РПНД ми керувалися інструкцією, розробленою в КНУТШ відповідно до Ухвали Вченої ради від 20.06.2017 р., в якій вказано, що при заповненні позиції 5. Результати навчання за дисципліною «код результатів навчання визначається у відповідності до належності РН(Д) до знань, вмінь, комунікації, автономності та відповідальності». При цьому хочемо довести до відома членів ГЕР що наведений перелік не має жодного стосунку до згадуваного у проекті висновку «ЗУН» - це перелік дескрипторів НРК України, обов’язковий до використання у всіх освітніх програмах. Тож рекомендація відмовитись від цих дескрипторів суперечить чинному законодавству.</p>
<p>Критерій 3 Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В Оскільки в документі, на який посилається ЕГ, відповідне формулювання вже присутнє (підпункт 1.5), тож рекомендація ЕГ не є коректною.</p>	<p>Дякуємо за аналіз</p>
<p>Критерій 4 Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В <u>Рекомендації:</u> Рекомендується документально закріпити обов’язковість апробації результатів кваліфікаційної роботи у вигляді публікації принаймні у студентських збірниках праць.</p>	<p>Щодо наданих у проекті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити таке: Погоджуючись ідеологічно з рекомендацією щодо апробації результатів кваліфікаційних робіт магістрантів, зауважимо, що ця рекомендація не може бути виконана, оскільки формальне закріплення необхідності апробації результатів кваліфікаційної роботи у вигляді публікації не відповідає чинному законодавству – ця вимога є надмірною, і легко може бути оскаржена в суді. Інше питання, що університет має право приймати відповідні рішення для визначення тих випускників які претендують на відзнаку за результатами навчання.</p>
<p>Критерій 5 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>Щодо наданих у проекті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити таке:</p>

Проект висновку ГЕР	Відповідь КНУТШ
<p>Рівень відповідності Критерію 5. Рівень В Рекомендації: Рекомендується критичніше підійти до тези, сформульованої у Коментарях Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми так: "Абсолютно зрозуміло що під час підсумкової атестації студенти вже не набувають якихось нових знань та вмінь (або компетентностей)".</p>	<p>У цьому питанні ми відстоюємо ту позицію, що під час підсумкової атестації студенти не набувають нових компетентностей, а лише демонструють здобуті знання, навички та вміння. Саме тому для її проведення кредити не нараховуються. Ми керуємося «Положенням про організацію освітнього процесу КНУТШ», в якому зазначено: <i>«КРЕДИТ ЄКТС – одиниця вимірювання навчального навантаження здобувача вищої освіти, що необхідний для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Зазвичай за рівномірного розподілу навчального часу із дисциплін у семестрі один кредит ЄКТС відповідає навчальному навантаженню у три академічні години навчальних занять і самостійної роботи в навчальному тижні; не включає час, що відведено для підсумкового контролю.»</i> (с. 8) Це визначення повністю відповідає вимогам Довідника ЄКТС Підтвердженням правильності позиції Університету є той факт що держава, впроваджуючи за рядом спеціальностей ЄДКІ, жодного разу не визначила у ЄДКІ кредитного виміру.</p>
<p>Критерій 6 Людські ресурси Рівень відповідності Критерію 6. Рівень В Рекомендації: Задля надання ширших можливостей для публікацій НПП рекомендується розпочати процес індексації власних університетських фахових видань гуманітарного (зокрема філологічного) спрямування у наукометричних базах, рекомендованих МОН, у тому числі Scopus або WoS. Активізувати та систематизувати практику залучення до викладання ОК таких роботодавців, які відповідають зазначеному у Коментарях ЗВО пріоритету якості викладання.</p>	<p>Щодо наданих у проекті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити так: Сприймаємо позитивно надану рекомендацію щодо індексації власних університетських фахових видань гуманітарного (зокрема філологічного) спрямування у наукометричних базах, рекомендованих МОН, у тому числі Scopus або WoS, і вважаємо за необхідне додати, що університетський науковий часопис «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Східні мови та літератури», яким опікується кафедра мов і літератур Близького та Середнього Сходу, уже розпочав процес індексації у наукометричних базах, рекомендованих МОН, і впевнено рухається до входження до таких баз, як Scopus або WoS. Також погоджуємося з рекомендацією активізувати співпрацю з потенційними роботодавцями в плані залучення їх до викладання деяких ОК і проведення позааудиторних заходів. У цьому напрямку найбільш ефективною видається співпраця з представниками дипломатичного корпусу, музейної справи та наукових установ.</p>
<p>Критерій 7 Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В Рекомендації:</p>	<p>Щодо наданих у проекті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити так: Рекомендацію буде взято до уваги.</p>

Проект висновку ГЕР	Відповідь КНУТШ
<p>Рекомендується продумати удосконалення умов для осіб з особливими потребами для вільного доступу до всіх інфраструктурних об'єктів університету, зокрема, бомбосховища.</p>	
<p>Критерій 8 Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В Рекомендується вдосконалити та формалізувати (взявши до уваги у тому числі і результати нинішньої апробації анкетування, про що йдеться у Коментарях ЗВО) механізми зворотного зв'язку з роботодавцями, зважаючи на переважання практики збору пропозицій роботодавців під час неформальних зустрічей. Рекомендується вдосконалити та систематизувати процес обговорення результатів опитування з усіма групами стейкхолдерів.</p>	<p>Щодо наданих у проекті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити так: Рекомендацію буде взято до уваги. В Університеті вже розроблені анкети опитування роботодавців і випускників, які будуть найближчим часом впроваджені в життя. Процес обговорення результатів опитування з усіма групами стейкхолдерів буде вдосконалений.</p>
<p>Критерій 9 Прозорість та публічність Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В Рекомендується системніше популяризувати інформацію про ОП на інформаційних ресурсах, розміщувати таблиці пропозицій після громадського обговорення задля можливості подання стейкхолдерами додаткових пропозицій та зауважень до ОП. Рекомендується критичніше підійти до вміщеного у Коментарі Київського національного університету імені Тараса Шевченка щодо звіту експертної групи «Про результати акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми 23379 Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад: перська мова і література, рівень вищої освіти Магістр, спеціальність 035 – Філологія» формулювання "На нашу думку, вся інформація щодо ОП є публічною та оприлюднена на сайті ННІФ". Адже оприлюднена аж ніяк не "вся інформація щодо ОП", при тому, що оприлюднення "всієї інформації" й не вимагається.</p>	<p>Щодо наданих у проекті висновку ГЕР рекомендацій хочемо зазначити так: Рекомендацію системніше популяризувати інформацію про ОП на інформаційних ресурсах вважаємо слушною і будемо її впроваджувати в життя, хоча до цього така робота вже велася в рамках популяризації ОП в таких соціальних мережах, як Фейсбук та Інстаграм. На нашу думку, інформація про ОП, викладена на спеціально відведеній для неї сторінці на сайті ННІФ (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/mahistra-ooop-pnd-den/035-067-m-sfzpper/), є прозорою, зрозумілою і достатньо вичерпною для всіх, хто виявить бажання з нею ознайомитися, оскільки включає такі рубрики, як інформація про кафедру мов і літератур Близького та Середнього Сходу, посилання на сторінку кафедри в мережі Фейсбук, дані гаранта і розробників ОП, моніторинг ОП, описи і навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін і практик, програми комплексних підсумкових іспитів, теми кваліфікаційних робіт, наукова робота студентів, відгуки випускників. Вважаємо, що вказана на цій сторінці електронна пошта гаранта може бути за потреби використана для зворотного зв'язку, зокрема для надання рекомендацій та зауважень щодо ОП з боку всіх зацікавлених сторін.</p>